

19.3.2018

7.5.2018 voimaan tulevien toimistotyöaikamääräysten soveltamisohje**Sisällys**

1	Toimistotyöaikaa koskevat määräykset poissaolon vaikutuksesta työaikaan	2
2	Säännöllinen työaika, kun työviikon tai tasoittumisjakson aikana ei ole poissaoloja (8 § 1 mom.)	2
3	Ennalta suunnitellun poissaolon vaikutus säännölliseen työaikaan ja työvuorosuunnitteluun (8 § 2 mom.)	2
4	Arkipyhäviikon säännöllinen työaika (8 § 3 mom.)	3
5	Lisätö (13 § 1 ja 2 mom.)	4
6	Ylityö (14 § 1 mom.)	4
6.1	Vuorokautinen ylityöraja	4
6.2	Viikkoylityöraja täyttä työaikaan tekevällä	5
6.2.1	Viikoittainen ylityöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jossa ei ole hyväksyttävää poissaoloa	5
6.2.2	Viikoittainen ylityöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jossa on hyväksyttävä poissaolo	5
6.2.3	Viikoittainen ylityöraja ja lisätöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jossa on arkipyhä	7
6.3	Viikkoylityöraja osa-aikatyötä tekevällä	8
6.3.1	Viikoittainen ylityöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jossa ei ole hyväksyttävää poissaoloa	8
6.3.2	Viikoittainen ylityöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jossa on hyväksyttävä poissaolo	9
7	Vuosilomapäivien kuluminen	11

19.3.2018

1 Toimistotyöaika koskevat määräykset poissaolon vaikutuksesta työaikaan

Tässä soveltamisohjeessa tuodaan esiin 7.5.2018 muuttuvat sopimusmääräykset ja annetaan ohjeet siitä miten hyväksyttävä poissaolo vaikuttaa säännölliseen työaikaan sekä lisä- ja ylityörajiin. Ohje koskee sekä työntekijää että viranhaltijaa, vaikka viranhaltijaa ei ole erikseen mainittu.

Työnantajan on huolehdittava siitä, että edellinen työaikajakso päättyy 6.5.2018. Työvuoroluettelo, joka alkaa 7.5.2018, on annettava tiedoksi viimeistään viikkoa ennen siinä tarkoitettun ajanjakson alkamista. Säännöllinen työaika suunnitellaan ennalta suunniteltua poissaoloa koskevan määräyksen (8 § 2 momentti) mukaan, mikäli poissaolo on tiedossa viimeistään seitsemän päivää ennen viikon tai tasoittumisjakson alkua.

Sopimusmääräysten mukaan hyväksyttävä poissaolopäivä, joka olisi ollut työpäivä, alentaa sekä säännöllistä työaikaan että ylityörajaa. Hyväksyttäviä poissaolopäiviä ovat esimerkiksi vuosiloma, sairausloma tai virka-/työvapaa sekä lomautus. Lakko tai luvaton poissaolo eivät ole sopimusmääräyksissä tarkoitettuja hyväksyttäviä poissaoloja, minkä vuoksi ne eivät alenna säännöllistä työaikaan taikka ylityörajaa. Mikäli työpäivät eivät ole tiedossa, katsotaan työpäiviksi maanantai-perjantai.

Määräykset eivät sisällä määräyksiä kesken jakson alkavien/päättyvien tai alle jakson pituisten palvelussuhteiden osalta.

2 Säännöllinen työaika, kun työviikon tai tasoittumisjakson aikana ei ole poissaoloja (8 § 1 mom.)

Säännöllinen työaika voi olla enintään 9 tuntia vuorokaudessa.

Täyttä työaikaan tekevän työntekijän työaika suunnitellaan siten, että säännöllinen viikkotyöaika on enintään 36 tuntia 45 minuuttia viikossa. Säännöllinen työaika voidaan suunnitella myös siten, että se on keskimäärin 36 tuntia 45 minuuttia 2-6 viikon pituisessa ajanjaksossa.

Osa-aikaisen työntekijän säännöllinen työaika määräytyy osa-aikaprosentin mukaisessa suhteessa täyteen työaikaan.

3 Ennalta suunnitellun poissaolon vaikutus säännölliseen työaikaan ja työvuorosuunnitteluun (8 § 2 mom.)

Hyväksyttävän poissaolopäivän vuoksi viikolle tai käytössä olevalle tasoittumisjaksolle suunnitellaan täyttä viikkoa tai tasoittumisjaksoa vähemmän tunteja.

Täyttä työaikaan tekevällä kukin poissaolopäivä alentaa suunniteltavia tunteja 7 tuntia 21 minuuttia kuitenkin enintään 36 tuntia 45 minuuttia viikossa.

Esimerkki 1: Kokoaikainen työntekijä, yhden viikon työaika (käytössä ei tasoittumisjaksoa). Työvuoroluettelo laadittaessa suunnitellaan keskiviikko työ-/virkavapaapäiväksi. Ennalta suunnitellun työ-/virkavapaan vuoksi viikon säännöllinen työaika/ lisätyöraja on 29 tuntia 24 minuuttia (=36.45 - 7.21). Ylityöraja on 31 tuntia (= 29.24 + 4 x 0.24). Ks. 6.2.2.

Osa-aikatyössä kukin hyväksyttävä poissaolopäivä alentaa suunniteltavia tunteja 7 tuntia 21 minuuttia x työntekijän osa-aikaprosentti.

19.3.2018

Työvuoroluettelon suunnittelussa huomioitavia asioita

Säännöllinen työaika suunnitellaan, kuten edellä on todettu, ennalta suunniteltua poissaoloa koskevan määräyksen (8 § 2 momentti) mukaan, mikäli poissaolo on tiedossa viimeistään seitsemän päivää ennen viikon tai tasoittumisjakson alkua.

Esimerkki 2: Työnantaja laatii ja antaa työvuoroluettelon tiedoksi 2 vk ennen jakson alkamista. Työvuoroluetteloa laadittaessa ja sitä tiedoksi annettaessa ei ole tietoa työviikon aikaan sijoittuvasta hyväksyttävästä poissaolopäivästä. Työnantaja suunnittelee säännöllisen työajan 36 tuntia 45 minuuttia seuraavasti: työpäiviä ma 8, ti 8, ke 6.45, to 7, pe 7. Työvuoroluettelon tiedoksi antamisen jälkeen, 1,5 vk ennen työaikajakson alkamista, tulee tietoon hyväksyttävä poissaolopäivä keskiviikon 6.45 tunnin työpäivän osalta. Työvuoroluetteloa ei tämän vuoksi muuteta. Kysymyksessä on muu kuin ennalta suunniteltu poissaolo. Lisätyöraja on 30 tuntia (= 36.45 - 6.45). Ylityöraja on 31 tuntia 36 minuuttia (= 30 + 4 x 0.24 tuntia). Ks. 6.2.2.

Mikäli työnantaja antaa tiedoksi "alustavia listoja", tulee työnantajan kertoa, että suunnitelma voi vielä muuttua, kunnes työnantaja vahvistaa lopullisen työvuoroluettelon viimeistään seitsemän päivää ennen viikon/ tasoittumisjakson alkamista. Varsinainen työvuoroluettelo suunnitellaan ja vahvistetaan siten, että hyväksyttävä poissaolopäivä alentaa säännöllistä työaikaan 7 tuntia 21 minuuttia (täysi työaika), koska hyväksyttävä poissaolopäivä on ollut tiedossa työvuoroluetteloa suunniteltaessa.

Edellä mainituissa tilanteissa ei ole kysymys siitä, että työvuoroluettelo olisi em. esimerkin mukaisesti annettu tiedoksi ja että tiedoksiannon jälkeen tietoon tullut poissaolo olisi aina muu kuin ennalta suunniteltu poissaolo.

Kun työpaikalla on käytössä niin sanottu "vakilista", jossa työvuorot toistuvat samanlaisina viikosta toiseen, työvuoroluetteloa ei tarvitse laatia jokaiselle viikolle erikseen, vaan työvuoroluettelo katsotaan annetuksi työntekijän tietoon määräajassa. Tästä johtuen kaikki poissaolot ovat lähtökohtaisesti muita kuin ennalta suunniteltuja poissaoloja. Työnantaja voi kuitenkin harkintansa mukaan suunnitella työvuoroluettelot noudattaen ennalta suunniteltua poissaoloa koskevaa 8 §:ää ja käyttää ennalta suunnitellun poissaolon arvona 8 § 2 momentin mukaista keskimääräistä työpäivän pituutta, mikäli menettelystä on ilmoitettu työntekijöille ja kyseisen viikon työvuoroluettelo annetaan tiedoksi viimeistään viikkoa ennen siinä tarkoitettua ajanjakson alkamista.

Vapaa-aikakorvauksen määrä ja sijainti tulee eriteltynä käydä ilmi vahvistetusta työvuoroluettelosta. Työvuoroluetteloon suunniteltu vapaa-aikakorvaus ei ole työaika. Jos sellaisella viikolla tai tasoittumisjaksolla, jolle on suunniteltu työaikakorvauksia annettavaksi vapaana, tehdään suunniteltua enemmän tunteja, siirtyy vastaava määrä vapaa-aikakorvauksia annettavaksi vapaana myöhemmin tai suoritetaan rahakorvaus.

4 Arkipyhäviikon säännöllinen työaika (8 § 3 mom.)

Arkipyhä alentaa täyttä työaikaan tekevällä viikon tai tasoittumisjakson säännöllistä työaikaan 7 tuntia 21 minuuttia (ei alenna ylityörajaa) ja osa-aikatyöntekijällä 7 tuntia 21 minuuttia x työntekijän osa-aika-prosentti.

Arkipyhävapaa annetaan sekä täyttä työaikaan tekevälle että osa-aikaiselle kokonaisuena vapaapäivänä. Arkipyhävapaa annetaan arkipyhäpäivänä tai muuna päivänä joko sillä viikolla, jolla arkipyhä on, tai saman tasoittumisjakson muulla viikolla. Arkipyhävapaan antamisajankohta tulee merkitä työvuoroluetteloon etukäteen, jotta viikolla, jolla arkipyhävapaa annetaan, mahdollisesti muodostuvat lisä- ja ylityöt voidaan laskea oikein. Arkipyhälyhennyksen vaikutus säännölliseen työaikaan ja lisätyörajaan huomioidaan sillä viikolla, jolla vapaa annetaan.

19.3.2018

Esimerkki 3: Kokoaikainen, kahden viikon tasoittumisjakso, jossa ensimmäisen viikon maanantaina on arkipyhä: Säännöllinen työaika työaika suunniteltaessa ja lisätyöraja: 66 tuntia 9 minuuttia (= 2 x 36.45 - 7.21 = 73.30 - 7.21). Arkipyhä alentaa säännöllistä työaika/ lisätyörajaa. Arkipyhä ei alenna ylityörajaa. Jos arkipyhä vapaa annetaan II viikolla, voidaan työaika suunnitella seuraavasti: Arkipyhälyhennys annetaan kokonaisena päivänä II viikon torstaina. Varsinainen arkipyhäpäivä on esimerkin mukaan työpäivä.

	ma arkipyhäpäivä	ti	ke	to	pe	la	su	lisätyöraja	ylityöraja
I vk	8.30	8	6	8	7			37.30	39.30

	ma	ti	ke	to	pe	la	su	lisätyöraja	ylityöraja
II vk	8	8	6.39	arkipyhävapaa	6			28.39	38

Esimerkki 4: Osa-aikatyössä arkipyhälyhennys on osa-aikatyön suhteellinen osuus 7 tunnista 21 minuutista. Jos työntekijän osa-aikaprosentti on 50 %, arkipyhälyhennys on 3.41 (= 50 % x 7.21).

5 Lisätyö (13 § 1 ja 2 mom.)

Toimistotyöajassa täyttä työaika tekeväälle lisätyötä on säännöllisen työajan lisäksi tehty työ ylityörajaan saakka.

Osa-aikatyössä säännöllinen työaika/lisätyöraja laskee ennalta suunniteltua poissaolopäivää kohden 7 tuntia 21 minuuttia x työntekijän osa-aikaprosentti ja muun kuin ennalta suunnitellun poissaolon osalta poissaolon ajalle suunniteltujen työtuntien verran.

Toimistotyöajassa säännöllinen viikkotyöaika on enintään kaksi tuntia alempi kuin ylityöraja lukuun ottamatta arkipyhätilanteita. Tämä on huomattava myös viikoittaisia ylitöitä laskettaessa siten, kuin ylityötä koskeviin määräyksiin on kirjattu ja jäljempänä olevissa esimerkeissä on selvennetty.

Sellaisella viikolla, jolla on poissaolo, lisätyötä on työpäivää kohden 24 minuuttia (0,4 tuntia) kuitenkin enintään kaksi tuntia viikossa. Ks. esimerkit, joiden laskennassa tämä on huomioitu.

6 Ylityö (14 § 1 mom.)

Toimistotyöajassa voi edelleen muodostua sekä vuorokautista ylityötä että viikoittaista ylityötä. Ylityö korvataan joko vuorokautisena tai viikoittaista ylityönä, mutta ei molempina.

Tasoittumisjaksoa käytettäessä voi täyttä työaika tekeväälle muodostua viikoittaista ylityötä kultakin viikolta erikseen.

Osa-aikaisella tasoittumisjaksoa käytettäessä viikkoilytyöt muodostuvat tasoittumisjaksokohtaisesti.

Hyväksyttävä poissaolopäivä alentaa ylityörajaa.

6.1 Vuorokautinen ylityöraja

Vuorokautinen ylityöraja on 8 tuntia tai tätä korkeampi työvuoroluetteloon merkitty tuntimäärä, kuitenkin enintään 9 tuntia.

19.3.2018

6.2 Viikkoylityöraja täyttää työaika tekevällä

Ylityöraja alenee sellaisella viikolla, jolla on hyväksyttävä poissaolo. Ylityöraja lasketaan eri tavoin riippuen siitä, onko kysymyksessä ennalta suunniteltu vai muu kuin ennalta suunniteltu hyväksyttävä poissaolo. Ylityörajan määrittelyssä on huomioitava myös se, että säännöllinen viikkotyöaika on enintään kaksi tuntia ylityörajaa alempi, minkä vuoksi työvuoroluetteloon kirjatun tuntimäärän ylittävä työ muodostuu ensin lisätyöksi ja vasta ylityörajan täytyessä ylityöksi.

Viikkoylityörajan määrittelyssä on huomioitava myös mahdollisesti työaikakorvauksista annettu vapaa-aikakorvaus. Poissaolon ulkopuolella oleva vapaa-aikakorvaus ei alenna ylityörajaa. **Ks. esimerkki 6.**

6.2.1 Viikoittainen ylityöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jossa ei ole hyväksyttävää poissaoloa.

Jos viikon tai tasoittumisjakson aikana ei ole hyväksyttäviä poissaoloja, viikkoylityöraja on 38 tuntia ja 45 minuuttia viikossa tai tasoittumisjaksoa käytettäessä työvuoroluetteloon kullekin viikolle merkitty säännöllinen työaika lisättynä kahdella tunnilla.

Esimerkki 5: Viikolle on merkitty/ suunniteltu täysi säännöllinen työaika 36.45 tuntia (ylityöraja 38.45 tuntia). Vaikka torstaina tehdään enemmän työtä kuin ko. päivälle oli merkitty, ei vuorokautinen ylityöraja 8 tuntia ylity. Viikolla kuitenkin on tehty 38 tuntia, joten lisätyötä muodostuu 1.15 tuntia (= 38 t - 36.45 t).

	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityöraja
työvuoroluettelo	8	8	8	6.45	6			36.45	38.45
toteuma	8	8	8	8	6			38	38.45
vrk-ylityö									

6.2.2 Viikoittainen ylityöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jossa on hyväksyttävä poissaolo

Ennalta suunniteltu poissaolo on huomioitu jo työvuoroluetteloa laadittaessa, jolloin säännöllinen työaika on alentunut 7 tuntia 21 minuuttia kutakin poissaolopäivää kohden, joka olisi ollut työpäivä.

Muu kuin ennalta suunniteltu poissaolo alentaa ylityörajaa poissaolon ajalle työvuoroluetteloon merkityn tuntimäärän verran.

Näin ollen viikolla, jolla on hyväksyttävä poissaolo, ylityörajan laskennan pohjana on poissaolon ulkopuolelle työvuoroluetteloon merkitty tuntimäärä. Ylityöraja lasketaan siten, että poissaolon ulkopuolelle merkittyyn tuntimäärään lisätään työpäivää kohden 24 minuuttia (0,4 tuntia), kuitenkin enintään kaksi tuntia viikkoa kohden. Työpäivää kohden lisätään 24 minuuttia vain, jos päivässä on laskennallista säännöllistä työaika.

Arkipyhävapaa, vapaa-aikakorvauspäivä ja työajantasauspäivä mukaan lukien saldovapaa (liukuva työaika) katsotaan työpäiväksi ylityörajaa laskettaessa.

Esimerkki 6:

Kokoaikainen, yksi viikko, jossa perjantaille on suunniteltu vuosiloma ja torstaille on suunniteltu 7 tuntia 21 minuuttia vapaa-aikakorvausvapaata. Lisätyöraja on 29 tuntia 24 minuuttia (= 36.45 - 7.21). Ylityöraja on 31 tuntia (= 29.24 + (4 x 0.24)). Ei muodostu viikkoylityötä tai lisätyötä. Vapaa-aikakorvauksesta siirtyy myöhemmin annettavaksi 1 tunti 57 minuuttia. Vapaa-aikakorvauksesta katsotaan annetuksi 5 tuntia 24 minuuttia.

19.3.2018

	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityöraja
suunnitelma	7.30	7.30	7.03	0	VL			22.03	31
vapaa-aika-korvaus				7.21				+ 7.21	
toteuma	8	8	8	0	VL			24	31
vapaa-aika-korvaus				5.24				+ 5.24	

Esimerkki 7:

Täysi työaika. Yksi viikko.

Työntekijällä on perjantaina ennalta suunniteltu työvapaa. Säännöllinen työaika työvuoroluetteloa suunniteltaessa 29 tuntia 24 minuuttia (= 36.45 - 7.21). Ylityöraja on 31 (= 29.24 + (4 x 0.24)).

Työntekijä sairastuu, minkä vuoksi hänellä on maanantaina muu kuin ennalta suunniteltu poissaolo 7 tuntia 30 minuuttia, joka alentaa säännöllistä työaikaa/ lisätyörajaa ja ylityörajaa. Lisätyöraja 21 on tuntia 54 minuuttia (= 29.24 - 7.30). Ylityöraja on 23 tuntia 6 minuuttia (= 21.54 + 3 x 0.24).

Viikkoylityötä muodostuu 54 minuuttia (= 24 - 23.06) ja lisätyötä 1 tunti 12 minuuttia (= 24 - 0.54 - 21.54)

	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityöraja
suunnitelma	7.30	7.30	7.30	6.54	TV			29.24	31
toteuma	S	8	8	8	TV			24	23.06

Esimerkki 8:

Täysi työaika. Kahden viikon tasoittumisjakso.

Työntekijällä on I-viikon torstaina ja perjantaina ennalta suunniteltu työvapaa. Kahdelle viikolle voi suunnitella yhteensä 58 tuntia 48 minuuttia (= (2 x 36.45) - (2 x 7.21)).

I viikon ylityöraja työvuoroluetteloa suunniteltaessa 24.27 (= 23.15 + 3 x 0.24).

II viikon ylityöraja työvuoroluetteloa suunniteltaessa on 37.33 (=35.33 + 2).

Työntekijä sairastuu I viikon maanantaina (muu kuin ennalta suunniteltu poissaolo), joka alentaa säännöllistä työaikaa/lisätyörajaa ja ylityörajaa. I-viikon lisätyöraja 15 tuntia 30 minuuttia (= 2 x 7.45). I-viikon ylityöraja 16 tuntia 18 minuuttia (= 15.30 + (2 x 0.24)). Lisätyötä 30 minuuttia (= 16 - 15.30). Ylityötä ei muodostu.

II viikolla työntekijä on tehnyt yhteensä 39.33 tuntia. Viikkoylityötä muodostuu 2 t (= 39.33 - 37.33). Lisätyötä muodostuu 2 tuntia (= 39.33-2- 35.33).

19.3.2018

I viikko	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityöraja
suunnitelma	7.45	7.45	7.45	TV	TV			23.15	24.27
toteuma	S	8	8	TV	TV			16	16.18

II viikko	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityöraja
suunnitelma	8	7.48	7.45	6	6			35.33	37.33
toteuma	8	7.48	7.45	8	8			39.33	37.33

6.2.3 Viikoittainen ylityöraja ja lisätyöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jossa on arkipyhä

Viikolla, jossa ei ole poissaoloja, ylityöraja on 38 tuntia 45 minuuttia. Lisätyöraja saadaan vähentämällä kunkin arkipyhän osalta 7 tuntia 21 minuuttia 36 tuntia 45 minuutista.

Viikkoa pitemmässä tasoittumisjaksossa, viikoittainen ylityöraja on työvuoroluetteloon kullekin viikolle merkitty säännöllinen työaika, johon lisätään:

- kaksi tuntia,
- kullekin viikolle merkitty arkipyhälyhennys ja
- mahdollisesti merkitty vapaa-aikakorvauksen tuntimäärä

Viikolla tai tasoittumisjaksolla, johon sisältyy ennalta suunniteltu tai muu kuin ennalta suunniteltu poissaolo tai molemmat poissaolot, viikoittainen ylityöraja on poissaolon ulkopuolelle kullekin viikolle merkitty säännöllinen työaika, johon lisätään:

- työpäivää kohden 24 minuuttia (0,4 tuntia) kuitenkin enintään 2 tuntia viikossa
- 7 tuntia 21 minuuttia kutakin työaikaa lyhentävää arkipyhää kohden sillä viikolla, jolla arkipyhävapaa on annettu ja
- poissaolon ulkopuolelle merkitty mahdollinen vapaa-aikakorvauksen tuntimäärä.

Edellä mainittu lisäys, jonka mukaan säännölliseen työaikaan lisätään työpäivää kohden 24 minuuttia (0,4 tuntia) kuitenkin enintään 2 tuntia viikossa, tehdään sen vuoksi, että toimistotyöajassa viikoittainen säännöllinen työaika on kaksi tuntia alempi kuin ylityöraja.

Esimerkki 9: Viikolla, jossa ei ole poissaoloja ja jossa on arkipyhä, säännöllinen työaika ja samalla lisätyöraja on 29 tuntia 24 minuuttia (= 36.45 t - ap 7.21 t). Viikoittainen ylityöraja on 38.45 tuntia. Perjantaina tehdään 7 tunnin sijaan 8 tuntia töitä. Vuorokautinen ylityöraja ei ylitä, mutta viikolla muodostuu yksi tunti lisätyötä (=30.24 - 29.24).

	ma	ti	ke	to arki- pyhä	pe	la	su	yht.	ylityöraja
työvuoroluettelo	8	8	6.24	arki- häva- paa	7			29.24	38.45
toteuma	8	8	6.24	arki- häva- paa	8			30.24	38.45
vrk-ylityö									

19.3.2018

Esimerkki 10:

Täysi työaika. Kahden viikon tasoittumisjakso, jossa I viikon maanantai on arkipyhä.

Työntekijällä on I-viikon torstaina ja perjantaina ennalta suunniteltu työvapaa. Kahdelle viikolle voidaan suunnitella yhteensä 51 tuntia 27 minuuttia (= (2 x 36.45) - (2 x 7.21) - 7.21). Arkipyhä alentaa säännöllistä työaikaa, mutta ei ylityörajaa.

I viikon ylityöraja työvuoroluetteloa suunniteltaessa 24 tuntia 27 minuuttia (= (3 x 7.45)+(3 x 0.24)). Lisätyöraja 23 tuntia 15 minuuttia (= 3x7.45).

Työntekijä sairastuu I viikon maanantaina (muu kuin ennalta suunniteltu poissaolo), joka alentaa säännöllistä työaikaa/lisätyörajaa ja ylityörajaa. I-viikon lisätyöraja 15 tuntia 30 minuuttia (= 2x7.45). I-viikon ylityöraja 16 tuntia 18 minuuttia (= 15.30+(2x0.24)).

Lisätyötä muodostuu 30 minuuttia (= 16 - 15.30). Ylityötä ei muodostu.

Arkipyhävapaa on annettu II viikolla, mikä alentaa säännöllistä työaikaa/lisätyörajaa. Työvuoroluetteloon on suunniteltu 28 tuntia 12 minuuttia mikä on myös lisätyöraja. Ylityöraja on 35 tuntia 33 minuuttia (= 28.12 + 7.21). Lisätyötä muodostuu 3 tuntia 21 minuuttia (= 31.33 - 28.12).

I viikko	ma arkipyhä	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityöraja
suunnitelma	7.45	7.45	7.45	TV	TV			23.15	24.27
toteuma	S	8	8	TV	TV			16	16.18
II viikko	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityöraja
suunnitelma	7.12	7	7	7	arkipyhävapaa			28.12	35.33
toteuma	8	7.48	7.45	8	arkipyhävapaa			31.33	35.33

6.3 Viikkoylityöraja osa-aikatyötä tekevällä

Ylityöraja alenee sellaisella viikolla, jolla on hyväksyttävä poissaolo. Ylityöraja lasketaan eri tavoin riippuen siitä, onko kysymyksessä ennalta suunniteltu vai myöhemmin tietoon tullut hyväksyttävä poissaolo. Ylityörajan määrittelyssä on huomioitava myös se, että myös täydessä työajassa säännöllinen viikkotyöaika on kaksi tuntia ylityörajaa alempi, minkä vuoksi työvuoroluetteloon kirjatun tuntimäärän ylittävä työ muodostuu sekä täyttä työaikaa tekevällä että osa-aikaisella ensin lisätyöksi ja vasta ylityörajan täyttyessä ylityöksi.

Viikkoylityörajan määrittelyssä on huomioitava myös mahdollisesti työaikakorvauksista annettu vapaa-aikakorvaus. Poissaolon ulkopuolella oleva vapaa-aikakorvaus ei alenna ylityörajaa. Ks. esimerkki 13.

Osa-aikaisten ylityörajoja koskeva määräys kattaa myös arkipyhätilanteet.

6.3.1 Viikoittainen ylityöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jossa ei ole hyväksyttävää poissaoloa.

Toimistotyöajassa viikoittainen ylityöraja on 38 tuntia 45 minuuttia. Viikkoa pitemmässä tasoittumisjaksossa osa-aikaisen työntekijän ylityöraja on 38 tuntia 45 minuuttia kerrottuna tasoittumisjakson viikkojen lukumäärällä.

19.3.2018

6.3.2 Viikoittainen ylityöraja viikolla tai tasoittumisjaksolla, jolla on hyväksyttävä poissaolo

Jos viikolla tai tasoittumisjaksolla on hyväksyttävä poissaolo, osa-aikaisen ylityöraja lasketaan seuraavasti:

- 36 tuntia 45 minuuttia viikossa tai 36 tuntia 45 minuuttia kertaa tasoittumisjakson viikkojen lukumäärä,
- josta vähennetään kunkin ennalta suunnitellun poissaolopäivän osalta 7 tuntia 21 minuuttia,
- josta vähennetään muun kuin ennalta suunnitellun poissaolopäivän ajalle suunniteltu tuntimäärä
- johon lisätään työpäivää kohden 24 minuuttia (0,4 tuntia) kuitenkin enintään 2 tuntia tasoittumisjakson kalenteriviikkoa kohden.

Esimerkki 11:

Osa-aikainen 30 t/vk (81,63 %). Kahden viikon tasoittumisjakso.

Työntekijällä on I-viikon torstaina ja perjantaina ennalta suunniteltu työvapaa. Kahdelle viikolle voidaan suunnitella yhteensä 48 tuntia (= (2 x 30) - (2 x 6)).

Lisätyöraja on 42 tuntia (= 48 - 6).

Viikkoylityöraja on 55 tuntia 36 minuuttia (= (2 x 36.45) - (2 x 7.21) - 6 + (7 x 0.24)).

Ylityötä muodostuu 24 minuuttia (= 56 - 55.24). Lisätyötä muodostuu 13 tuntia 36 minuuttia (= 56 - 0.24 - 42).

I viikko	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	
suunnitelma	6	6	6	TV	TV			18	
toteuma	S	8	8	TV	TV			16	
II viikko	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	
suunnitelma	6	6	6	6	6			30	
toteuma	8	8	8	8	8			40	
suunnitelma yhteensä								48	
toteuma yhteensä								56	

Esimerkki 12:

Osa-aikainen 30 t/vk (81,63 %). Yksi viikko.

Työntekijällä on maanantaina arkipyhävapaa ja perjantaina ennalta suunniteltu työvapaa. Työvuoroluettelo suunniteltaessa säännöllinen työaika/ lisätyöraja on 18 tuntia (= 81,63 %x (36.45-7.21-7.21)), koska sekä arkipyhä että työvapaa alentavat säännöllistä työaikaa. Työvuoroluettelo suunniteltaessa ylityöraja on 31 tuntia (= 36.45-7.21+ (4x0.24)).

Työntekijä tekee suunniteltua enemmän tunteja. Lisätyötä muodostuu 6 tuntia (=24-18). Ylityötä ei muodostu.

19.3.2018

	ma ar- kipyhä	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityö- raja
suunni- telma	arkipy- häva- paa	6	6	6	TV			18	
to- teuma	arkipy- häva- paa	8	8	8	TV			24	

Esimerkki 13:

Osa-aikainen 30 t/vk (81,63 %), yksi viikko, jossa perjantaille on suunniteltu 4 tuntia vapaa-aikakorvausvapaata. Säännöllinen työaika ja lisätyöraja on 30 t/vk. Ylityöraja on 38 t 45 min/vk.

Maanantaina on muu kuin ennalta suunniteltu poissaolo, joka laskee säännöllistä työaika, minkä vuoksi säännöllinen työaika on 22 tuntia (= 30-8) ja ylityöraja on 30 tuntia 21 minuuttia (= 36.45-8+(4x0,24)).

Lisätyötä muodostuu 2 tuntia (= 24-22). Ei muodostu vk ylityötä. Vapaa-aikakorvaus 4 tuntia siirtyy myöhemmin annettavaksi

	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityö- raja
suunnitelma	8	6	6	6	0			26	38.45
vapaa-aika- korvaus					4			+ 4	
toteuma	S	8	8	8	0			24	30.21
vapaa-aika- korvaus									

Esimerkki 14:

Osa-aikainen 30 t/vk (81,63 %). Yksi viikko.

Työvuoroluettelo suunniteltaessa säännöllinen työaika/ lisätyöraja on 30 tuntia ja ylityöraja 38 tuntia 45 minuuttia. Perjantai on työajan tasauspäivä.

Työntekijä sairastuu maanantaina (muu kuin ennalta suunniteltu poissaolo). Lisätyöraja on 22 tuntia 30 minuuttia (= 3 x 7.30). Ylityöraja on 30.51 (= 36.45 - 7.30 + (4 x 0.24)).

Lisätyötä muodostuu 1 tunti 30 minuuttia (= 24 - 22.30). Ylityötä ei muodostu.

	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht.	ylityöraja
suunnitelma	7.30	7.30	7.30	7.30	tasauspäivä			30	38.45
toteuma	S	8	8	8	tasauspäivä			24	30.51

19.3.2018

7 Vuosilomapäivien kuluminen

Edellä esitetyt sopimusmuutokset on tehty KVTES:n työaikalukuun. Määräysten mukaan hyväksyttävä poissaolopäivä esimerkiksi vuosilomapäivä alentaa säännöllistä työaikaa ja ylityörajaa sopimukseen kirjatuin tavoin.

Vuosilomat ja työaika muodostavat kokonaisuuden. Vuosilomapäivä alentaa säännöllistä työaikaa. Vuosiloma-aikaan voi sisältyä sekä työpäiviä, että vapaapäiviä.

Vuosilomat määräytyvät KVTES:n vuosilomaluvun määräysten mukaisesti. Vuosilomapäivät kuluvat kuten ennenkin. Vuosilomaluvun 6 § sisältää määräykset siitä millä tavoin vuosilomapäivät kuluvat vuosilomaa annettaessa.

Työaikaluvussa toteutettujen muutosten vuoksi vuosilomalukuun on tehty kaksi muutosta:

- KVTES 2017 vuosilomaluku 6 § 4 mom. *”Mikäli työaikajärjestelyssä vuorokautisen säännöllisen työajan pituus vaihtelee yli 3 tuntia, vuosiloma-aikaan sisällytetään työ- ja vapaa-aikaa samassa suhteessa kuin niitä muutoinkin on. Mitä edellä on sanottu ei koske työaikaluvun 16 § 1 momentissa tarkoitettua vuosilomaa jaksotyössä (ennalta suunniteltu keskeytys)”*.
  - Viimeinen lause on muutettu seuraavaksi: *”Edellä sanottu ei koske työaikaluvun 7 § 2 momentissa 8 § 2 momentissa, 14 §:n 1 momentissa ja liitteen 18 1 § 2 momentissa tarkoitettua vuosilomaa (ennalta suunniteltu poissaolo/keskeytys)”*.
- KVTES 2017 vuosilomaluku 7 § 6 mom. soveltamisohjeen viimeinen lause *”Jakso-työtapaüksissa vastaavaa ongelmaa ei synny keskeytyneet jakson lisä- ja ylityömääräysten vuoksi”*.
  - Tämä viimeinen lause on muutettu seuraavaksi: *”Yleistyö-, toimistotyö- ja jaksotyöajassa sekä liitteen 18 mukaisessa työajassa vastaavaa ongelmaa ei synny keskeytyneen viikon, työaikajakson tai tasoittumisjakson lisä- ja ylityömääräysten vuoksi”*.
  - Esimerkki 15: Jos viranhaltijalle/työntekijälle on myönnetty soveltamisohjeen esimerkin mukaisesti viikko vuosilomaa (5 vlp) ja hänet kutsutaankin lauantaina tai sunnuntaina työhön, uusien määräysten mukaan kyseisellä viikolla kuluu suunnitellut vuosilomapäivät ja lauantaina tai sunnuntaina tehty työ on ylityötä. (5 vlp ovat alentaneet täyttä työaikaa tekevän ylityörajaa 5 x 7.45 tuntia eli 38.45 tuntia.)